

get nedsat Udvalg afgaves Betænkning under 15. Marts 1918, blev dog ikke endelig behandlet af Rigsdagen inden Rigsdagssamlingens Slutning.

Da dette vigtige sociale Spørgsmaals Løsning imidlertid maa anses for i høj Grad ønskelig og paakrævet, har Ministeriet udarbejdet nærværende Forslag, der i Forbindelse med det samtidig hermed forelagte Forslag til Lov om Aldersrente tilsigter at afhjælpe denne fra alle Sider anerkendte Mangel i vor sociale Lovgivning. Til Forslaget knyttes følgende Bemærkninger.

Afgørende for Ministeriets Overvejelser angaaende Spørgsmaalet om, hvilket Princip der burde lægges til Grund for Forslaget, har navnlig været Hensynet til ikke uden tvungende Grund at fratage Principperne i de alt bestaaende Lovregler vedrørende visse Arter af Invaliditet. Ifølge Lovgivningen om Alderdomsunderstøttelse til værdige trængende udenfor Fattigvæsenet har imidlertid i en længere Aarrække for Aldersinvalider Forsørgelsesprincippet været det raadende, uden at dette ses at have medført saadanne Ulemper, at et Brud hermed kan anses ønskeligt, end sige paakrævet, saa meget mere, som der i den lange Aarrække, nævnte Lovgivning har bestaaet, vel maa siges i store Dele af den ubemidlede Befolkning at være vakt en saa stærk Forventning om Opnaaelsen af de ved nævnte Lovgivning hjemlede Goder, at Kuldkastelsen heraf maa anses i særlig Grad betænkkelig (jfr. herved Bemærkningerne til det samtidig forelagte Forslag til Lov om Aldersrente).

Men hertil kommer, at ogsaa Lovgivningen om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde herhjemme fra første Færd har paalagt Arbejdsgiveren, ikke Arbejderen selv at bære Udgifterne ved Forsikringen.

Det synes da allerede som Følge heraf naturligt, naar de endnu ikke af Lovgivningen omfattede Invaliditetstilfælde skal inddrages under denne, at fortsætte paa det bestaaende Grundlag, saaledes at alle Arter af Invaliditet erkendes at medføre Ret til Hjælp uden Bidrag fra den paagældende selv.

Endvidere skal bemærkes, at Indtræden af Invaliditet for den enkelte normalt vil staa som en saa fjernt liggende Mulighed, at frivillig Forsikring herimod ikke kan forventes at ville faa nogen større Betydning, navnlig ikke i de mindre velstillede Befolkningslag. Hvad tvungen Forsikring mod Invaliditet angaar, da lider denne saavel efter de i Udlandet som de i Indlandet foreliggende Erfaringer

af meget væsentlige Ulemper. Saaledes vil Udredelsen igennem en længere Aarrække af et forsikringsmæssigt set selv ret ringe Præmiebeløb være meget trykkende for de mindre bemidlede, ligesom de Erstatningsbeløb, der vil kunne opnaas, vil blive ret ringe, jfr. de vedhæftede Bilag 5 og 6. Endelig har det vist sig, at den ved en tvungen Forsikring nødvendiggjorte, ret indviklede Organisation medfører uforholdsmæssigt store Administrationsudgifter, jfr. nævnte Bilag.

Men en Ret for den invalide til Hjælp uden eget Bidrag forudsætter dog naturligt, at den paagældende selv, saa vidt muligt, har sikret sig mod forbigaaende Arbejdsudygtighed som Følge af Sygdom. Indtræden af en saadan er jo — i Mod sætning til Invaliditet — en saa nærliggende Mulighed, at det synes rimeligt at sætte frivillig Forsikring herimod som et Vilkaar for Opnaelse af Invalidere, saa meget mere som der allerede ved den bestaaende Sygekasselovgivning er givet vide Kredse af Befolkningen Adgang til ved Indmeldelse i en anerkendt Sygekasse med et forholdsvis ringe økonomisk Offer at sikre sig den fornødne Hjælp i Sygdomstilfælde. Under Hensyn hertil har man da ment at burde sætte som Betingelse for at opnaa og fortsat at nyde Invalidere, at den paagældende er Medlem af en anerkendt Sygekasse (Sygeforening), idet Adgangen til at optages som Medlem af en saadan ved det samtidig forelagte Forslag til Lov om Ændringer i Sygekasseloven af 10. Maj 1915 foreslaas udvidet.

Det er dog ikke en Betingelse for at opnaa Invalidere, at der i det foreliggende Tilfælde haves Ret til Hjælp af Sygekassen (Sygeforeningen), ligesom det er uden Betydning, om vedkommende er nydende eller kun bidragydende Medlem af en saadan; men Retten til Invalidere bortfalder, saafremt vedkommende ved egen Udmeldelse, Forsømmelse med Kontingentbetaling m. v. udtræder af Kassen.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvem Ydelsen af den fornødne Hjælp skal paalægges, og under hvilke Former Hjælpen skal erlægges, bemærkes følgende.

Ved Invaliditet, foraarsaget ved Ulykkestilfælde, vil Afgørelsen af Spørgsmaalet om, naar og i hvis Tjeneste Arbejdsevnenes Forringelse er indtraadt, og hvem Erstatningspligten derfor maa paahvile, normalt ikke frembyde Vanskelighed; saadan Vanskelighed foreligger derimod ved alle andre Invaliditetstilfælde, omend visse, de saakaldte Erhvervs sygdomme, jfr. herom Bemærkningerne nedenfor til Lov-